

bb. 56. / a belföldi... 1. folyt./rj

31. sándor, józsef nem hoz meleget
 32. országos elektronikus műszer és mérés technikai konferencia
 33. a bvt felhívása
 34. sajtótájékoztató
 35. kardos lászló temetése
 36. vörös vándorzászló a legjobb kisz szervezeteknek
 37. népfőnt-fórum
 38. fazekas lászlónak
 39. spanyol zenepedagógusok
 40. üdvözlő távirat
 41. „magyarország ma,, plakátkiállítás
 42. ifjúsági pályázati eredményhirdetés
 43. népesség-előreszámítások
 44. magyar-bolgár barátsági napok
 45. végfalvi ottó festményeinek kiállítása
 46. üvegtervezők kiállítása
 47. szlovák klub alakult
 48. iskolák és nemzeti parkok együttműködése
 49. természet és környezetvédelmi napok
 50. fritz mihály kiállítása
 51. új magyar film díszbemutatója
 52. román vendég karmester
 53. jubileumi hangverseny
 54. időjárásjelentés
 55. szerk. figy. /14-es hírre/
 56. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, dosztányi imre, izsák erika

21.05 rj

-38-

21^{ko}
BP

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/
#

Belföldi hírek

k e d d

bb. 1. megemlékezések a tanácsköztársaság évfordulójáról

i/gy/4~~re~~ dg ie

1980. március 18.

a tanácsköztársaság kikiáltásáról, 61. évfordulóján változatos programokkal emlékeznek meg országszerte.

március 21-én a dózsa györgy uton lévő tanácsköztársaság emlékműnél elhelyezik a hála és a kegyelet koszorúit az mszmp központi bizottsága, a kormány, a társadalmi és tömegszervezetek, a fegyveres testületek képviselői. ezen a napon országos esemény színhelye lesz salgótarján: az mszmp nógrád megyei székházában a tanácsköztársaságnak a magyar munkásmozgalomban betöltött szerepéről, jelentőségéről rendeznek tudományos emlékülést. a város tanácsköztársaság terén több ezer ifjukkommunista köztük a főváros és valamennyi megye küldöttei vesznek részt a kisz központi bizottsága, valamint a mszmp és a kisz nógrád megyei bizottsága által rendezett politikai nagygyűlésen.

a fővárosi ünnepek sorából kiemelkedik a szikratáviró emlékmű felavatása csepelen.

a margit körúti fogház helyén emelt emlékműnél a ii. kerületi ifjukkommunisták kisz fogadalomtételi ünnepségét tartják meg. az v. kerületben a monitorlázádat leverő vöröskatonák emléktáblájánál rendeznek koszorúzási ünnepséget. a vii. kerületiek landler jános emléktáblájánál s a tanácsköztársaság emléktáblájánál helyezik el virágaikat.

/folyt.köv../

-1-

BP

bb. 1. / megemlékezések... 1. folyt./rj

ezekben a napokban az oktatási intézmények sok százezer diákja osztályfőnöki órákon, uttörő és kieszes összejöveteleken idézi fel a magyar nép történelmének egyik legfényesebb fejezetét. az évforduló jelentőségét kőbányán a csajkovszkij parkban 20-án ifjusági nagygyűlésen méltatja kőbánya és a xvii. kerület sokszáz ifjumunkás és diák képviselője. a vasas sc sportcsarnokban az újpesti és az angyalföldi kiesz bizottság szervezésében gazdag politikai és kulturális programmal köszöntik március 21-ét.

az évforduló kapcsán a kiesz alapszervezetekben, az ifjusági klubokban, az ifjusági vitakörökben a fiatalok szót váltanak arról, hogyan állnak helyt a munkában, a tanulásban, s a mai tizen- és huszonevesek miként vehetnék ki még jobban részüket napjaink forradalmi cselekedeteiből, a fejlett szocialista társadalom építéséből.

az első magyar proletárállamhoz fűződő eseményekről szerte az országban vetélkedőket rendeznek. ki tud többet a tanácsköztársaságról címmel bizonyítják történelmi ismereteiket a pásztói, a szentendrei, a nagykovácsi fiatalok is. az ünnepeken megemlékeznek a kiesz 23 évvel ezelőtti újjászerveződéséről is. arról, hogy az alapítók vállalták a forradalmi örökség ápolását, a harc továbbvitelét. az ünnepi rendezvények híven tükrözik majd, hogy napjainkban ezer szállal összeforrvan él és dolgozik három nemzeték. a szarvasi járásbeli endrődön uttörők, kieszesek és veteránok járási találkozója rendezik meg; budafalván és pomázon is kedves vendégeket köszöntenek, munkásmozgalmi harcosokkal váltanak szót emlékeikről a tanuló és dolgozó fiatalok.

a megemlékezések sorát kulturális események is gazdagítják. miskolcon és balassagyarmaton mozgalmi dalversenyt rendeznek. a somogyi művészeti szemle bemutatóit boglárlellén rendezik meg. a szolnok megyei művelődési házban pedig amatőr művészeti csoportok tartanak bemutatót. forradalmi elődeink címmel kiállítást nyitnak meg szombathelyen, a győr-sopron megyei királyfai erdőben kieszesek és komszomolisták turaversenyt rendeznek. a kaposvári ifik a nádasi erdőben tartják meg hagyományos latinca sándor emlékturájukat. az évforduló napján a nógrád megyei szécsényben, továbbá gödöllőn, nyíregyházán és másutt az 1919 forradalmi lángját őrző fiatalok fáklyás menete hirdeti majd a fiatalok tiszteletét a hősök iránt. /mti/

-2-

3P

bb. 2. fővárosi kórházak gyógykurán

i/
az/dg/rj ie

1980. március 18.

már a technikai berendezéseket szerelik a szakemberek a főváros új 800 ágyas dél-pesti kórházában, s az év második felében kaput nyit az intézmény. jelentőségét a körzet egészségügyi ellátásában aligha kell bizonygatni, ám az is tény, mint a szakemberek elmondták, hogy ha enyhül is, nem szűnik meg a zsufoltság a gyógyítás hajlékaiban és sok még a „beteg”, kórház. elodázhatatlan teendő: gondoskodni a kórházak folyamatos felújításáról, átépítéséről, korszerűsítéséről.

csizmadia tibor, a fővárosi tanács egészségügyi főosztályvezető-helyettese az mti munkatársának elmondta, hogy a kórházak korszerűsítése miatt évről évre nélkülözni kell mintegy kétezer ágyat, s körülbelül ugyanennyi fogadhat beteget a vadonutaj vagy megújuló kórtermekben. nem lesz tehát több a hely, a körülmények viszont számottevően javulnak, a környezet lesz magas színvonalú gyógyító munkához illő-méltó. az v. ötéves tervben eredetileg 500 millió forintot kívántak a felújításokra fordítani, az összeg azonban megduplázódott, több mint 1 milliárd forintot költöttek-költenek öt esztendő alatt korszerűsítésre, a pénz negyötödét az épületek tatarozására, komfortosítására, a többit a műszerek, technikai berendezések javítására, modernizálására.

az általános gazdasági helyzet kihat a tanácsai gazdálkodásra is, alaposan meg kell fontolni, mire futja s mire nem. ám a lakosság alapvető ellátásának színvonala nem süllyedhet, az egészségügy fejlesztése pedig még az eddiginél is erőteljesebb lesz a következő években.

az óbudai margit-kórházban az idén október végére befejeződik az új, 313 ágyas pavilon s a diagnosztikai szárny építése. a 76 millió forintos beruházás tempója hosszas késlekedés után felgyorsult, a technikai szerelés után az esztendő végén, vagy legkésőbb a jövő év első negyedében beteget fogadnak, s ezzel egyidőben hozzákezdenek a régi épületrész korszerűsítéséhez. több éve folyik az építkezés a korányi-kórházban is. a betegfölvételi épület és a konyha, valamint a dohány utcai szárny felújítását már befejezték, s most a rekonstrukció harmadik üteménél tartanak: a rózsák terére néző épületrész kórtermeit varázsolják újrá. a péterfy sándor utcai kórházban az idén 33 millió forintot a következő tervciklusban előreláthatólag további 110 milliót emésztenek föl a felújítási munkák. a takarékoság és ésszerűség jegyében a gyógyítás szolgálatába állítják azt az épületrészt, amely eddig a gazdasági részlegeknek adott ott-hont. ezek a város más részében is ellenhetnek, a kórház pedig 66 ágyal gyarapodik ily módon.
/folyt.köv./

-3-

3P

bb. 2. / fővárosi...1. folyt./rj

hasonló elgondolásból az irodákat költöztetik olcsó, könnyűszerkezetes épületekbe a róbert károly köruti kórházban, s a hivatali munka korábbi színterét kórtermekké alakítják át. mintegy 80-100 ágynak teremtenek így helyet, ami annál is sürgetőbb, mert a kórház egyik épülete használhatatlanná vált, helyette újat kell építeni. az egyéb épületek felújítására, korszerűsítésére a következő fél évtized során 160 millió forintot költenek a róbert károly köruton. a jános kórházban várhatóan 240 millió, az istván kórházban 90 millió, a bajcsy-zsilinszky kórházban és a józsefvárosi balassa kórházban 70-70 millió, az újpesti kórházban pedig 40 millió forint jut erre a célra a következő tervidőszakban.

a főosztályvezető-helyettes elmondta, hogy több egészségügyi intézmény új épülettel gyarapodik budapesten. az idén hozzákezdnek a csepeli kórház 124 ágyas új szülészeti-nek-építéséhez, s a heim páli gyermekkórházban a lebontott menhely-épület helyére kerülő rendelő, röntgen- és laboratóriumi épület falainak alapozásához. ez utóbbi munka várhatóan 1982-ben fejeződik be, s a tervek szerint ez után bővül majd a kórház új, 330 ágyas épülettel. a lászló-kórházban a régi, elavult épületek helyébe épül új, 330 ágyas modern pavilon. /mti/

-.-

bb. 3. képzőművészeti alkotások a főváros köztereire

i/kp/tr/rj dg ie

1980. március 18.

emlékművet kap az angyalföldi munkás: marosán lászló, munkácsy-dijas szobrászművész alkotását május 1. tiszteletére avatják fel. a 6x3x3 méteres, modern krómaccél-plasztikát, mely anyagával, dinamikus vonalvezetésével a munkásosztály forradalmi lendületét, erejét jelképezi, az árpádhid pesti hídfőjénél állítják fel.

számos köztéri szoborral, emlékművel gazdagodik a főváros a tavasz és a nyár folyamán. a rákosligeti hősök terét díszíti e hónap végétől laborcz ferenc, néhány éve elhunyt munkácsy-dijas szobrászművész alkotása, az „ülő munkás,,. a xii. kerületben, a mom pihenőparkjában helyezik el - ugyancsak március végén - nagy istván jános díszítő-plasztikáját - női aktszobrát.

/folyt.köv./

-4-

37

bb. 3. / képzőművészeti alkotások.. 1. folyt./rj

a károlyi kert irányi daniel melliszobrát kapja vissza. kallós ede műve, mely az 1848-49-es polgári forradalom és szabadság harc híres politikusát ábrázolja, gondos restaurátor kezében fiatalodott meg. stróbl alajos justitia szobra viszont „elköltözik,, a kertből: a háboru alatt megsérült, s most eredeti szépségében visszaállított alkotást a fővárosi tanács hozzájárulásával ismét köztérre a pest megyei bíróság épülete előtt, a xiv. kerületi hungária köruton helyezik el.

a megújuló petőfi-híd budai hídfőjét fogja díszíteni kerényi jenő kossuth-dijas szobrászművész alkotása, az „anya gyermekével,, amelynek az eredeti je a moszkvai magyar nagykövetségén áll. az egri józsef utcában állítják fel marton lászló munkácsy-dijas alkotó egri józsef festőművészről készült egészalakos portrészobrát. /mti/

-.-

bb. 4. emlékezés oskar kokoschkara a szépművészeti muzeumban

i/me/dg/rj ie

1980. március 18.

oskar kokoschkara emlékezik a szépművészeti muzeum: a hónap műtárgyaként bemutatja a februárban elhunyt osztrák festőművész veronika című festményét. ez a portré, a művész egyik legsikeresebb alkotása, 1911-ben készült. mellette látható a festmény vázlata az ülő nő című rajz. a művész magyarországi kapcsolataira vonatkozó fotók, kiadványok is helyet kaptak a tárlókban. közöttük a művész és rippl-rónait ábrázoló fénykép, s garas klárának franz anton maubertsh osztrák festőművészről írt könyve kokoschka bevezetőjével. /mti/

-.-

-5-

38

bb.5. rendezés alatt zichy mihály levelezése és könyvtára

gom/kz/p ie

1980. március 18.

tavaly decemberben nyitották meg zichy mihály kibővített és felújított emlékmúzeumát a somogy megyei zala községben. azóta több mint ezer látogatója volt. a somogy megyei múzeumok igazgatósága azonban nem tekintí befejezettnek a hajdani zichy kuriában végzett munkát: máris hozzáláttak a festő hagyatékában föllet mintegy ötezer kötetes könyvtár rendezéséhez, katalogizálásához. a többségükben latin, orosz, francia és angol nyelvű kötetek között máris számos igen értékes kiadványra leltek. ezzel párhuzamosan földolgozzák zichy mihály levelezését is, melyben különösen sok érdekességet szolgáltatnak a párizsi magyar egylettel kapcsolatos lapok. /mti/

-. -

bb.6. tömbrekonstrukció székesfehérvár belvárosában

dáv/kz/p ie

1980. március 18.

foghijakat építenek be, városképet rontó toldalék épületeket bontakank le, nagy átjárható közterületeket alakítanak ki, s hangulatos üzleteket, pinceklubokat, kisiparos műhelyeket hoznak létre székesfehérvár belvárosában a napokban megkezdődött tömbrekonstrukció keretében. a több évig tartó munka szinte teljesen átalakítja a város legszebb műemlékeit határoló kossuth és petőfi utca környékét, s eredeti szépségében mutatja be az építészettörténetünk legszebb emlékei közé tartozó házakat, a rekonstrukció során nem egyes épületeket, hanem egész háztömböket újítanak fel, s ezzel eredeti szépségében állítják helyre a belvárost. elsőként a kossuth lajos utcában láttak hozzá a házak tatarozásához. /mti/ *Jegyzeteket*

-. -

bb.7. vendéggjáték az egyetemi színpadon

i iv/mi/dg/p ie

1980. március 18.

az egyetemi színpad az idén először fogad vidéki színjátszó együttest: vendéggjátékra érkezik március 27-én a szolnoki szigligeti színház. samuel beckett egyik legismertebb darabját, „a játszma vége”, című színművét adják elő paál istván rendezésében. a vidéki színházak szerepeltetése az egyetemi színpadon már szinte hagyomány. tavaly nagy sikerrel játszottak a megyei napok sorozatában veszprém és kecskemét színészei. a tervek szerint az idén a görögök is bemutatkoznak, s valószínűleg az egyetemisták vendége lesz a görög balett is. /folyt köv./

-6-

37

bb.7./vendéggjáték....folyt/p

a csaknem 20 éves universitas, a házi színjátszó együttes egyébként új bemutatóra készül: március 25-én pilinszky jános egyfelvonásosát, az „élőképek”, -et láthatja a közönség. /mti/

-. -

bb.8. uvater v: export a hazai kivitelezők bevonásával

i gl/z!/p pp ie

1980. március 18.

a létesítmények kulcsrakész átadását megvalósító együttműködés és a szellemi erőforrások külföldi értékesítése határozza meg az ut- és vasutervező vállalat exporttevékenységének új irányát.

a vállalat több mint husz éve végez exporttervezéseket. az ndk-ban például hidakat, iparcsarnokot, vasuti pályaudvart terveztek, sőt még az idegenforgalmi nevezetességnek számító augustusburgi sikló is az ő terveik alapján készült. hasonlóan szoros szálak fűzik az uvater v mérnökeit a szovjetunió-beli vasuthálózat korszerűsítéséhez. ezek a kapcsolatok tartósak és jövedelmezők, de azzal járnak, hogy a tervezők meglehetősen elszakadnak a helybeli kivitelezőktől a munka során.

az ut- és vasutervező vállalatnál most az exporttevékenység bővítésére törekednek. annak ellenére, hogy külföldön egyre nagyobbaz érdeklődés terveik iránt, nem a megrendelések mennyiségének növelésére törekednek. első sorban olyan munkákat vállalnak, amibe a hazai építőipari vállalatokat is bevonhatják.

az első ilyen irányú feladat a calcuttai metró tervezése. ezuttal azonban nemcsak a tervdokumentációk készítéséről van szó. a nikex, az uvater v, a beton- és vasbetonipari művek, valamint a két metró vállalat együttműködése nyomán a teljes technológiai eljárást, a gépeket, és a műszaki irányítást is a közös magyar szakember-gárda adja az indiai kivitelezőknek. ahhoz, hogy egy ilyen, méreteiben és formájában is újszerű vállalkozás létrejöhetett, hozzájárul a résztvevők nemzetközileg is elismert együttműködése a budapesti metró bővítésén.

az uvater v a komplex kapcsolatok kiépítése mellett azokon a piacokon is szélesíti szolgáltatásainak körét, ahol terveivel már rangot vívott ki magának. algériába, az oráni tervezőiroda beindításához a kész dokumentációk helyett két-három évre mérnököket küldenek, akik szaktudásukat a fejlődő ország rendelkezésére bocsátják. az ilyen jellegű szellemi export közel annyi valutát hoz a magyar népgazdaságnak, mint a kész tervek kivitele. /mti/

-. -
-7-

38

bb.9. magyarország hollandiában - kiállítás,gazdasági és műszaki napok,hangversenyek,filmbemutatók

i pp/mi/pp/p ie

1980. március 18.

magyarország gazdasági és kulturális életét bemutató széleskörű rendezvénysorozat kezdődik április 9-én amszterdamban.

a program fő eseménye az a nagyszabású kiállítás lesz, amely azon a napon nyílik a rai kongresszusi központban,a hungexpo rendezésében.a kiállítás áttekintést ad magyarország történelméről,továbbá a magyar-holland kapcsolatok alakulásáról, valamint hazánk népművészetéről.harminc magyar külkereskedelmi és egyéb vállalat mutatja be termékeit: laboratóriumi műszereket, háztartási gépeket,kerékpárokat,vegyipari termékeket,műszaki és ruházati cikkeket.természetesen nem hiányoznak majd a kiállításról a magyar élelmiszerek,fűszerek és italfélesek sem.ez utóbbiakat április 9-15 között 24 holland áruházban megvásárolhatják az érdeklődők.

a magyar kereskedelmi kamara április 14-17 között gazdasági-műszaki napokat szervez három holland városban:amszterdamban,rotterdamban és utrechtben. ennek keretében minegy husz előadás hangzik majd el a magyar gazdasági életről, a hollandiában érdeklődésre számot tartó magyar tudományos-műszaki témákról, a kooperációs kapcsolatok bővítésének lehetőségeiről.

a kulturális kapcsolatos intézete április 10-16 között magyar filmhetet rendez. kilenc magyar alkotást,a többi között az angi verát,a herculesfürdői emléket,a kedves szomszédot és a ménesgazdát láthatja majd a holland közönség az amszterdami kriterion filmszínházban.a mai magyar festészetet reprezentáló tárlat nyílik a peter breughel galériában. a rai színháztermében jandó jeno zongoraművész,szenhelyi miklós hegedűművész és a kodály vonós-négyes ad egy-egy hangversenyt a hollandiai magyar napok idején.
/mtu/

bb.10. gyümölcsevő galambok az állatkertben

i be/tr/pp/p ie

1980. március 18.

különleges galambpár költözött a fővárosi állatkert madártelelőjébe.a kékes-barna színű hátuktól és szárnyuktól elütő fehér mellükön mintegy két forintos nagyságu vérvörös folt virit, fejüket kékes-szürke kis „szarka”, disziti.ezek a fülöp szigeteken honos gyümölcsevő galambok,társaikkal ellentétében, nem szívesen repülnek,de meglepően jó gyaloglók./mti/

-.-
-8-

3P

bb.11. megszüntetik a „traktoros ebédjárdákat”, a baranyai gazdaságok

igó/kz/ok ie

1980. március 18.

megszüntetik a „traktoros ebédjárdákat”, baranyában. korábban meglehetősen elterjedt gyakorlat volt, hogy a határban dolgozó emberek délidőben traktorral mentek haza ebédjük elfogyasztására. s az is előfordult, hogy ilyenkor kisebb-nagyobb „szivességi munkát”, is elvégeztek ismerőseik számára. a mezőgazdasági üzemek most megszigorították az ellenőrzési rendszert. egyúttal gondoskodtak arról, hogy a traktorvezetők el legyenek látva élelemmel, elegendő üzemanyaggal, az esetleges szükséges pótalkatrésszel, s ne a nagy fogyasztású gépekkel kelljen a faluba vagy a majorba furikázniuk.

e hét elején már több mint félezer traktor kezdte meg a munkát a baranyai határban. a következő napok, hetek során 140 ezer hektárt készítenek elő vetésre. nagy erővel dolgoznak most a szántások lezárásán, nehogy az erős tavaszi széljárás kiszáritsa a talajt. mivel az utóbbi években gyors ütemben nőtt az üzemanyagfogyasztás - a baranyai mezőgazdaságban felhasznált gázolaj minden harmadik literjét a traktorok égetik el - igyekeznek jobban kihasználni a gépeket. széleskörűen alkalmazzák tehát a sokoldalú kultivátorokat a talajelőkészítésnél, illetve több munkagépet kapcsolnak a nagyteljesítményű traktorok után. a munkagépeket sok helyütt követik már a vetőgépek is. a mecsektől délre fekvő földeken ötféle növény - a borsó, a mák, a tavaszi árpa, a zab és a lucerna - magja hullik a barázdákban./mti/

-.-

bb.12. tavasz a kertészetben

i jf/mi/pp/ok ie

1980. március 18.

a kedvező időjárás nyomán megkezdődött a tavaszi értékesítési szezon a kertészeti szaporító anyag telepeken. a kertforgó kft taggazdaságok 12 „téliestett”, árujájának készletét, a vegyi anyagokat, szerszámokat most kiegészítették; egyebek között konténerekben árusítják a különféle növényeket, amelyek kiültetve jól és gyorsan erednek meg. ötvenhat faiskolai lerakatban és további 80 áfész kirendeltségen felkészülten várják a vásárlókat, mégpedig az elmúlt évi tavaszhoz képest valamivel nagyobb és választékában is gazdagabb készletekkel./folyt.köv./

- 9 -

8.00/-ok

8307

bb.12./ tavasz 1. folyt./-ok

az érdeklődés nagy- egy-egy telepen az elfogyott árut gyorsan újabbal pótolják. a tavaszi forgalomban mintegy 700.000 gyümölcsfa csemete áll a kistermelők rendelkezésére. a fajtaválaszték nyári almákból a szokásosnál gazdagabb; az éva, az egripiros és az asztraháni-piros vár értékesítésre. a téli almából, a starking, a jonatán, a golden kapható, nyári-őszi körtékből az arabitka, a clapp, a vilmos, az avrenchesi és a favrené fajtákat kínálják. téli körtékből a hardenpontot, a nemes krassánt és az experen bergamottot. árusítják a magyar kajszii többféle klónját, szilvából a beszterceit és a stanleyt. őszibarackból a tavalyinál nagyobb a készlet dixiredből, redhavenből és sunhavenből. többféle szamóca, málna, piros és fekete ribiszke kerülhet az idei tavaszon a kertekbe. várhatóan elegendő lesz a birs és a naspolya szaporító anyag is. viszont kevés a mandula. a szőlőoltványokból a favorit, a sasza, a szőlőskertek királynéja, az irsai olivér és a zalagyöngye van egyébek között a készletben.

az árudák a hét minden napján nyitva tartanak így szombaton és vasárnap is fogadják a vásárlókat./mti/

bb.13. Őrzik a balaton halállományát az orvhalászok ellen

szé/kz/ok ie

1980. március 18.

megerősített szolgálatot tartanak, kettőzött figyelemmel ügyelnek a vízterületre a halászok és a partőrök a balatonon. a partokon kívül a nádasok távolabbi, rejtett helyeit is szemmel tartják. az illetékesek megállapításai szerint ugyanis az utóbbi két-három évben nem csökkent az orvhorgászok és halászok száma. szigorúval, fenekező horoggal és más, a sporthorgásztól távol álló eszközökkel és módszerekkel igyekeznek minél nagyobb zsákmányra szert tenni. korábban például előfordult, hogy a kis-balaton és a keszthelyi öböl környékén az orvhalászok liter/számra árulták az ikrát a zugpiacokon, míg ugyanakkor gondot okozott az apró halakkal táplálkozó kisbalatoni madárvilág „élelmezése”, „ezt már évek óta drágán betelepített halakkal igyekeznek megoldani.

a balatoni halgazdasági vállalat és a magyar horgászok országos szövetsége idén is több millió forintot költ a balaton halállományának gyarapítására, ivadékok és előnevelt állomány betelepítésére. a halászokon kívül éppen ezért a halgazdálkodás részesei, a horgászok is segítik a tó halállományának védelmét. Ők önkéntes őrszolgálatot tartanak./mti/

- 10 -

8.10/-ok

835
07

bb.14. új gép a szélsőségesen kötött talajok gazdaságos művelésére

end/kz/ok ie

1980. március 18.

új típusu talajművelő gépet fejlesztettek ki a debreceni agrártudományi egyetem karcagi talajművelési kutató intézetében. az országos kutatási célprogram keretében létrehozott konstrukció lényege, hogy alkalmazásával a szántással együtt, egy menetben a talaj is elmunkálható. a kísérleti példány a szélsőségesen kötött talajokon is bebizonyította, hogy kitűnően alkalmas az idő- és energiatakarékos munkavégzésre, ezért elsősorban az alföldi kemény, kötött talajok művelő eszközeinek ajánlják. az elterjesztését a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium is szorgalmazza. a nádudvari kite szakemberei már el is készítették a modell-gép nagyüzemi méretű változatát. ezt a nagyteljesítményű rába steiger traktorhoz méretezték. a gép ugyanis annak nagy vonzóerejével használható ki a legjobban. a szakemberek egyöntetű véleménye, hogy a szabadsalomra bejelentett új talajművelő forradalmasítja a szélsőségesen kötött talajok művelését. a konstrukciót az idei országos mezőgazdasági kiállításon is bemutatják./mti/

bb.15. új gépsoron új szörp készül

dáv/kz/ok ie

1980. március 18.

új automata palackozó gépsort állítottak munkába a móri állami gazdaság szörpüzemében, ahol ezzel lehetővé vált a szörptermelés megduplázása, illetve évi négyszázezer tonna természetes alapanyagú - meggy, málna, ribizli és eperizü - üdítő palackozása. az új gépsoron új termék, muskotályos izü szőlőszörp palackozását is megkezdték. az újdonság jellegzetes zamatu, illatu, s rendkívül üdítő, finom ital, készíthető belőle. a közeli napokban már kapható lesz a dunántúli üzletekben./mti/

- 11 -

8.25/-ok

1020
07

bb.16. program a bejáró tanulóknak

gom/kz/ok ie

1980. március 18.

videojáték, két flipper játékautomata, biliárdasztal körül csoportosulnak a diákok délutánonként síófokon, a délbalaton kulturális központ előcsarnokában; az egyik sarokban olvasnak, a másikban filmet néznek. a hónap elején a központ népművelői a városi kisz bizottság munkatársaival közösen keresték meg a síófoki iskolákat, ajánlva a művelődési központ ugynevezett előtér programját. ennek célja, hogy a környékbeli településekről bejáró fiatalok a vonat, illetve autóbusz indulásáig ne cselengjenek céltalanul a városban, hanem kulturáltan, hasznosan töltsék el a várakozás idejét. az új kezdeményezésnek máris van fogantatja: délutánonként csaknem százan térnek be a pályaudvar szomszédságában álló művelődési centrumba. /mti/

-...-

bb.17. nem jártak a villamosok erzsébeten és kispesten

i ma/gk/ok hgy

1980. március 18.

egy személygépkocsi kedden reggel 6 órakor erzsébeten, a nagy sándor utca 103. számú ház előtt az elektromos művek oszlopának rohant és - a személyi sérülések mellett - 48 percre megbénította a 13/a, a 30-as és a 31-es villamosok közlekedését. a bkv ügyeletes fődiszpécserje elmondotta, hogy ez idő alatt autóbuszok vitték az utasokat a határ ut és a pacsirta- illetve szabó-telep között.

másfél órával később kispesten a vörös hadsereg útján bénult meg 45 percre a sineken a forgalom. az ok: összeütközött egymással egy tartálykocsi, valamint egy 50-es villamosszerelvény. a teherautó vezetője megsérült, s jelentős az anyagi kár is. a baleset körülményeit a rendőrség szakemberei vizsgálják. /mti/

-...-

bb.18. a mahart

mi/ok hgy

1980. március 18.

értesíti az utazóközönséget, hogy a nagy forgalomra való tekintettel az esztergom-sturovo között közlekedő nemzetközi átkelő járatát március 19-től 16.00 óra helyett 18.00 óráig közlekedtetik. /mti/

9.50/-ok

-...-
- 12 -

11³⁰
ggy

bb. 19. hansági gyeptéglá ausztriába

mzs/ká/rj hgy

1980. március 18.

a győri városgazdálkodási vállalat kedden megkezdte a hansági gyeptéglá kitermelését. lébényi miklós térségében láttak hozzá a szeptember közepéig tartó idénymunkához. a hansági ösgyepet gondosan előkészítették a kiemelésre: gyomtalanították és több ízben kaszálták, hogy tömöttebb, selymesebb legyen.

két gyeptéglavágó géppel dolgoznak, amelyek 30-szor 60 centiméteres darabokat metszenek ki a hatalmas gyepterületből. a gyeppel együtt mintegy 5-6 centiméter vastag talajréteget is kiemelnek a gyökérzettel. a gyeptéglát sportpályák felújítására, közterek, strandok parkosítására használják.

ez évre összesen 1 millió 800 ezer darabos megrendelést kapott a vállalat. ebből 800 ezret ausztriába küldenek, 1 millióval pedig többek között a budapesti vasas izzó és a pénzügyőr sportpályáját, továbbá debreceni, nyiregyházi és ózdi labdarugó pályákat ujítanak fel. /mti/

-..-

bb. 20. koszoruzási ünnepség a joliot-curie-szobornál

t/kj/rj hgy

1980. március 18.

frederic joliot-curie születésének 80. évfordulója alkalmából kedden koszoruzási ünnepséget tartottak a világhírű francia tudós és a békemozgalom kiemelkedő személyiségének szobránál, a róla elnevezett téren. pataki jános, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke méltatta a nobilem-dijas atomfizikus munkásságát.

az országos béketanács nevében dr. kovács béla főtitkár és dr. sztanyik b. lászló, az obt elnöke, a hnf budapesti bizottsága nevében turóczi bertalan titkárhelyettes helyezték el a koszorút. elhozták virágaikat a kerület fiataljainak, üzemi, hivatali dolgozóinak képviselői is. /mti/

helyettese

-..-

12.40 rj

-13 -

Béla

bb. 22. új építési technológiák, társadalmi összefogás, szervezés - gyorsított program az általános iskolák bővítésére, építésére

ö/az/bam/kal/kov/lász/tóa/zsi/dg/rj 1980. március 18.

a tempó gyorsítását a tények diktálják -sürgetik: az idén ősszel 16 ezerrel, jövőre újabb 25 ezerrel több elsőosztályos koptatja majd a padokat, egy fél évtized múltán mintegy 180 ezerrel lesz népesebb az általános iskolások tábora. ez már önmagában jelözi a teendőket: főként a városokban, a gyorsan iparosodó településeken ró nagy feladatot a tanácsokra az általános iskolák hálózatának gyarapítása. új tantermeket kell építeni, keresni kell az átmeneti megoldásokat s a szervezésben rejlő lehetőségeket, hogy ne legyenek még zsúfoltabbak az iskolák, ne kelljen több műszakban tanítani, sőt a jelenlegi helyzet is javuljon, egyszersmind emelkedjék az oktatás színvonala.

az olcsó építési technológiák alkalmazásával a szokásosnál hamarabb kerülhetnek tető alá az oktatási intézmények. erre máris számos példa akad országszerte. pest megyében például annak idején úgy határoztak, hogy az v. ötéves tervben 625 általános iskolai tanterem épüljön, másfélszázzal több az eredetileg tervezettnél. először itt alkalmazták iskolaépítésre a forfa épületszerkezetet, eddig 76 ilyen technológiával épített tantermet vehettek birtokba a tanulók, s az idén újabb 44-ben kezdhetik meg a tanulást. szép és változatos épületegyüttest alakítottak ki például püspökhatvanban, kerepestarcsán, pécelen és budakeszin. ennek az építési módnak a legnagyobb előnye a gyorsaság: egy-egy iskolát - az alapozással együtt - hat hónap alatt hoznak tető alá. az építkezéseket a lakosság számottevő társadalmi munkával támogatta; így vált lehetővé, hogy a jelenlegi tanévben egyetlen iskolában sem kényszerültek három műszakos oktatásra. s jórészt ennek köszönhető, hogy várhatóan a gyorsított programot is sikerül telteljesíteni, végülis ebben a tervidőszakban 800 tantermet készítenek el.

a könnyűszerkezetes iskolaépítési program eredményeként enyhült a zsúfoltság a fejér megyei általános iskolákban is. a megye állami építőipari vállalata „clasp”, elemeiből tíz hónap alatt készít el egy-egy 16 tantermes korszerű iskolát. tavaly 59 új tanterembe helyezhették el a táblát, a padosorokat, az idén több mint 600 millió forintot fordítanak iskolaépítésre; szeptemberben újabb 108 tanteremben kezdődhet meg a tanítás. dumaujvárosban egy 24 és egy 20, székesfehérváron és mórton egy-egy 16, mezőfalván, ercsiben, soponyán és pákozdon egy-egy 8 tantermes iskola épül.

/folyt.köv./

pedig

12.40 rj

-14-

Béj

bb. 22. / új építési technológiák... 1. folyt./rj

az ország keleti peremén, szabolcs-szatmár megyében a debreceni tervezők és házgyári szakemberek által kikísérletezett „hajdúváz”, építési technológia alkalmazásával gyorsul az általános iskolák építése. ezzel az eljárással alig 15 hónap alatt kiviteleznek egy-egy nyolc tantermes, tornateremmel és öltözőkkel is ellátott iskolát. a tantermek mellett korszerű konyha, étterem, napközis és könyvtárszobák kapnak helyet a kétszintes épületekben. a megyei állami építőipari vállalat, a kelet-magyarországi közmű - és mélyépítő vállalat, valamint a megyei építő-szerelő vállalat munkájának eredményeként kótajban, ajakon és nagyhalászon új iskolába szelítja majd a csengő a gyerekeket a szeptemberi tanévnyitón.

ezidőre 26 új tanteremnek kell megépülnie bács-kiskun megyében is, s ezért a városokban, nagyközségekben soron kívül látnak hozzá az építők az iskolák alapozásához, falazásához. mivel a szükség úgy kívánja, néhány más beruházást elhalasztanak, hogy minél több pénzt fordíthassanak az iskolák bővítésére. sokhelyütt a régi épületeket alakítják át, például izsákon a sárfehér termelőszövetkezet egyik irodáját, amelyben négy tanteremnek jutott hely. az építők a tévész brigádjai, ugyanúgy mint zalában, ahol sármelléken épít nyolc tantermes, (tornateremmel) körzeti iskolát a helyi termelőszövetkezet építési csoportja; a munkából számottevő részt vállal a lakosság.

heves megyében új tantermek építése mellett igyekeznek az adott-ságok teljes kihasználásával enyhíteni a zsúfoltságot, fogadni a mind népesebb gyermek korosztályokat. a megyeszékhelyen például átmenetileg a középiskolák adnak át majd néhány osztályt az általános iskolá-soknak, s a kulturális intézmények is felajánlották, hogy előadóter-mek átadásával segítik az alapfokú oktatás zavartalanságát. számítás-ba vették azt is az egriek, hogy a szaktantermekkel ellátott korszerű általános iskolákban a tervezettnél nagyobb számú tanulócsoporthat oktathatnak, ha a közismereti órákat vagy ezek egy részét a könyvtárban, klubszobákban, előadótermekben tartják meg.

/mti/

.-.

bb. 21. a kétezredik lakást szerelik kaposvár új lakótelepén

gom/ká/rj hgy

1980. március 18.

kaposvárrott, a béke-füredi lakótelepen kedden hozzálítottak a kétezredik lakás elemeinek összeszereléséhez. az új városrészt 1974 óta építik a somogy megyei állami építőipari vállalat munkái. eddig 1600 otthonba költözhettek be a családok, s a gyerekek folyamatosan birtokba vehették a 24 tantermes uszómedencés iskolát, a bölcsődét és a két óvodát.

/folyt.köv./

12.50 rj

-15-

M30

bb. 21. / a kétezredik... 1. folyt./rj

a másfél szobástól a három és félszobásig mindenfajta lakástípus megtalálható a szellősen, színesen épített telepen. a kommunális létesítmények és járulékos beruházások közül elkészült a tömbfűtőmű, az orvosi rendelő, a gyermekfogászat, a könyvtár és egy nagy abc áruház. több játszóteret is kialakítottak. a következőkben még egy nagyáruházat, újabb orvosi rendelőt, gyógyszerterületet, és szolgáltatóházat építenek. az összesen több mint két és félezer lakásos lakótelep a járdákkal és parkokkal 1982 szeptember közepére nyeri el végleges formáját. /mti/

..-

bb. 23. ujbungonya termesztés nagyüzemileg - megkezdték az ültetést

tób/rj ká hgy 1980. március 18.
Csongrád megye legnagyobb burgonyás gazdaságában, a két község határát felölelő forráskuti haladás tsz földjein kedden megkezdték az ültetést. kézi erővel dolgoznak, mert az ujbungonya szaporító anyagát csiráztatták és így óvatosan kell bánni vele, hogy a gyenge hajtások ne töredezzenek le. szemenkint rakják a vetőgumót a kapával mélyített fészkekbe. a forráskuti gazdaság honosította meg a délalföldön a nagyüzemi méretű ujbungonya termesztést, kihasználva azt az adottságot, hogy a gyorsan felmelegedő homoktalajon korán hoz termést ez a növény.

megindultak az ültetőgépek is. ezekkel a későbbi érésű, úgynevezett nyári burgonya vetőgumóit rakják földbe. a csehszlovák gyártmányú berendezések naponta átlagosan öt-hat hektáros teljesítménnyel dolgoznak. a gazdaságban az idén több mint 400 hektáron terem burgonya. /mti/

..-

bb. 24. gépi szüreteléshez metszik a szőlőket bács-kiskun megyében

Lász/rj ká hgy 1980. március 18.

metszéssel korrigálják a téli fagyok rügysérülését bács-kiskun megye üzemi szőlőskertjeiben, ahol az eddigi felmérések szerint - fajtánként változóan - 20-30 százalékos a tél kártétele. ennek termés-csökkenő hatását pontos rügylválogatással ellensúlyozzák a metszők. eddig a kiterjedt kiskunsági ültetvények 80 százalékán készítették termőre a szőlőket a kertészeti brigádok. az állami gazdaságokban ezzel egyidőben tovább növelték a gépi szüretelés feltételeit, újabb területeken nyitottak széles sorokat a gépeknek, s emelték magasabbra a termőkarokat. a műveléskorszerűsítéssel a 20 szőlőszüretelő kombájn maximális kihasználására törekednek. /mti/

..-

13.00 rj

-16-

13.00 rj

bb.25. időjárásjelentés

ok hgy

1980. március 18.

csökken a hőmérséklet

középpontjával fenn-skandinávia fölött nagy kiterjedésű magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el. hatására a skandináv-félszigeten, a szovjetunió európai területén és a balkán-félszigeten csendes, párás, hideg az idő, csak szórványosan alakul ki havazás. a hőmérséklet csúcserőteljesen átlagosan 3-7 fokkal alacsonyabb, mint az évszaknak megfelelő átlag. a brit-szigetek fölött ciklon örvénylik és angliában valamint kontinensünk nyugati partjai mentén borult, esős időt okoz. közép-európában átmenetileg legyengültek a légmozgások és alapvetően a helyi tényezők alakítják az időjárást. a kárpát-medencét északi irányból hideg levegő közelítette meg, és hatására mérséklődik a nappali felmelegedés.

házánkban hétfőn a délnyugati, déli megyékben jobban erősen felhős, másutt napos idő volt. csapadékot sehonnan sem jelentettek. kora délutánra 8-13 fokig emelkedett a hőmérséklet. kedd hajnalra általában plusz 2 - mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. délelőtt az északi országrészben erősen felhős volt az ég, másutt általában kevés volt a felhő. csapadék nem volt. a délkeleti, déli szél megélénkült, helyenként megerősödött. a hőmérséklet 11 órakor 4 és 10 fok között alakult.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke plusz 6 - plusz 8 fok volt, ez 1,5 fokkal magasabb, mint a sokéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 8 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1015 mb, gyengén süllyed.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő csapadék nélkül. déli, délkeleti, majd északira forduló élénk, időnként megerősödő szél. a várható hőmérséklet plusz 1- mínusz 4 fok között, a legalacsonyabb éjszakai a legmagasabb nappali szerdán 5-10 fok között.

hőmérséklet
/mti/ a duna vízállása budapestnél: 236 cm, víz hő: 5,5 fok.

13.15/-ok

- 17 -

13.15/-ok

bb.26. a kongresszusi munkaverseny hirei - vállalták - teljesítették
sl-end-dob-szü-dén/tr/pp/ok ie 1980. március 18.

a szolnoki mezőgép vállalat műszaki brigádjai az ndk-beli fortschritt mezőgazdasági gépgyártó kombinát műszaki gárdájától is nagy segítséget kaptak kongresszusi felajánlásuk teljesítéséhez. a hagyományosan együttműködő két vállalat mérnökei és technikusai közös munkával, határ-idő előtt szerkesztettek meg egy adaptert, amely rendfel-szedő kombájnrá szerelve 30 százalékkal csökkenti a lucer-na betakarítása közben keletkező veszteséget. a gyártáshoz szerszámokat is küldött az ndk-beli partner, a gyártás meg-kezdődött, s az első siker is megszületett: az adapter a kö-zelmúltban zárult lipcsei vásáron aranyérmet nyert. a jelen-tős kooperációs termékből évente négyezeret gyártanak, en-nek egy részét az ndk-ba exportálják.

a kongresszusi versenyben született meg az agrár-gazdaság másik ujdonsága, a szántás nélküli talajművelé-si módszer is, amelyet a debreceni agrártudományi egyetem karcagi talajművelési kutató intézetének marx károly szocia-lista brigádja dolgozott ki. 600 hektárnyi területen, me-zősségi, réti és szikes talajokon kísérletekkel bizonyítot-ták be, hogy nehéz-tárcsákkal, illetve nehéz-kultivátorok-kal kitűnően helyettesíthető az őszi kalászosok esetében is a szántás. a tárcsákkal, illetve kultivátorokkal 35-37 száza-lékkal kevesebb munkaidő, és 30 százalékkal kevesebb üzem-anyag szükséges a talajműveléshez. a nádudvari kukorica-és ipari növénytermelési együttműködés négy társüzemében 1980-tól már nagyüzemi méretekben alkalmazzák az új módszert. a püspökladányi „zöld mező”, és „november 7”, a kisuj-szállási „nagykun”, és a nádudvari „vörös csillag”, tsz-ben 6.500 hektáron helyettesítik az ekéket a nehéz tárcsák-kal, illetve kultivátorokkal.

az építőiparban szintén bevezettek új módszereket a munka javítására. a hajdu megyei állami építőipari vál-lalat dolgozói is nagyrészt az új eljárásoknak köszönhetik, hogy a kongresszusi versenyben valamennyi építkezésnél előnyre tettek szert a tervhez képest. a debreceni új-kertben most átadott 87 lakásos 10 emeletes bérházat pél-dául azzal az új eljárással alapozták, amely felesleges-sé teszi a helyszini zsaluzást, a vasszerelést és a beto-nozást. a ház alapozásához 50 centiméter vastag monolit vas-beton-lemezalapot készítenek, a pinceszint pedig az eddig helyszinen öntött vasbeton helyett házgyári elemekből áll. a helyszini műveletek csökkenése lényegesen meggyorsította az építkezést./folyt.köv./

- 18 -

14.10/-ok

1480

bb.26./ a kongresszusi 1. folyt./-ok

a kőolajkutató vállalat szegedi üzemének olajbányászai kisebb ujitásokkal, például a járművek, motorok helyesebb beállításával, energiatakarékos vízhevíző berendezés szer-kesztésével nagyértékű üzemanyagot takarítanak meg. csu-pán a járművek és motorok helyesebb beállítása a kongresszu-si verseny kezdete óta 170.000 liter benzin felhasználá-sát tette feleslegessé. a münnich ferenc szocialista bri-gád pedig 50 furóberendezésnél vezette be ujitását, amely-nek lényege, hogy kevesebb futóanyag szükséges a tolózárak, a vezetékek melegítéséhez. a brigád módszerével évente 25.000 liter gázolajat takarítanak meg./mti/

-...-

bb.27. emlékezés győry dezső iróra

i km/s/bc/ok ie

1980. március 18.

győry dezső, józsef attila díjas író születésének 80. évfordulója alkalmából kedden koszoruzási ünnepséget ren-dezett a magyar írók szövetsége a farkasréti temetőben. a sirra elhelyezték a megemlékezés virágait a kulturális mi-nisztérium, a magyar írók szövetsége, a magyar népköztár-ság művészeti alapja, valamint a petőfi irodalmi múzeum képviselői. ugyancsak virágot vitt a sirra győry dezső özvegye, valamint az író több barátja, tisztelője./mti/

-...-

bb.28. veszprémben bevezették a helyi távbeszélgetések idő-számlálását

szé/ká/ok ie

1980. március 18.

a postai telefonszolgáltatás javítására, a hálózat jobb kihasználására veszprémben március 18-tól bevezet-ték a helyi beszélgetések időszámlálását. reggel 7 órá-tól este hat óráig a helyi beszélgetések számlálója 3 per-cenként, az esti és éjszakai órákban pedig 6 perccenként „lép”, egyet. egy-egy „lépés”, egy-egy forint beszélge-tési díjat jelent. az időmérés bevezetésétől azt várja a posta, hogy az előfizetők hamarabb jutnak tárcsahanghoz, ritkábban lesznek foglaltak a hívott állomások.

a megye nagyobb települései közül legközelebb - március 30-ától - pápán vezetnek be a helyi telefonbeszélgetések idő-számlálását./mti/

-...-
- 19 -

14.15/-ok

1480

bb.29. jugoszláv írószövetségi küldöttség érkezett hazánkba

i km/s/dk/ok ie 1980. március 18.

a magyar és a jugoszláv írószövetség közötti 1980-1982. évi egyezmény megtárgyalására és aláírására háromtagú íróküldöttség érkezett hazánkba. a delegációt gion nádor, a vajdasági íróegyesület elnöke, a jugoszláv írók szövetsége elnökségének tagja vezeti. tagjai: mirko marjanovic, bosznia-hercegovina íróegyesületének elnöke és paskal gilevski, a macedon íróegyesület titkára, irodalmunk ismert fordítója.
/mti/

-.-

bb.30. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

ok ie 1980. március 18.

1. megemlékezések a tanácsköztársaság évfordulójáról
2. fővárosi kórházak gyógykurán
3. képzőművészeti alkotások a főváros kötereire
4. emlékezés oskar kokoschkara a szépművészeti muzeumban
5. rendezés alatt zichy Mihály levelezése és könyvtára
6. tömbrekonstrukció székesfehérvár belvárosában
7. vendéggjáték az egyetemi színpadon
8. uvaterv: export a hazai kivitelezők bevonásával
9. magyarország hollandiában
10. gyümölcssevő galambok az állatkertben
11. megszüntetik a „traktoros ebédjáratokat”,
12. tavasz a kertészetben
13. őrzik a balaton halállományát az orvhalászok ellen
14. új gép a szélsőségesen kötött talajok gazdaságos művelésére
15. új gépsoron új szörp készül
16. program a lejáró tanulóknak
17. nem jártak a villamosok erzsébeten és kispesten
18. a mahart közleménye
19. harsági gyeptéglá ausztriába
20. koszoruzási ünnepség a joliot-curie szobornál
21. a kétezredik lakást szerelik
22. új építési technológiák, társadalmi összefogás, szervezés
23. újburgonya termesztés nagyüzemileg
24. gépi szüreteléshez metszik a szőlőket
25. időjárásjelentés
26. a kongresszusi munkaverseny hírei
27. emlékezés győry dezső íróra
28. veszprémben bevezették a helyi távbeszélgetések időszámlálását
29. jugoszláv írószövetségi küldöttség érkezett hazánkba
30. hírjegyzék

/mti/

14.20/-ok

-.-
- 20 -

1445
p

bb.31. március 18-tól: finn filmapok budapesten - sajtótájékoztató a kki-ben - díszbemutató a filmmuzeumban

t mir/pá/dg/ok pp 1980. március 18.

keddtől finn filmapok színhelye fővárosunk: a filmmuzeumban egy héten át mutatják be a finn filmművészet utóbbi években készült alkotásait - jelentette be a kulturális kapcsolatok intézetében kedden megtartott sajtótájékoztatón.

a magyar- finn kulturális együttműködés keretében, másodikkal alkalommal megrendezésre kerülő finn filmapok eseményeként - március 23-ig - esténként két-két előadáson négy finn filmrendező hét alkotását láthatják az érdeklődők. valamennyi produkció a finn közvélemény jelenét, a finn nép életét mutatja be.

a sajtótájékoztatón elmondották: a finn filmapokon a közelmúltban elhunyt neves filmrendező risto jarva - aki az utóbbi évtizedben meghatározó szerepet játszott a finn filmművészetben - három alkotását is műsorra tűzik. közöttük „a nyul éve”, című, utolsónként, 1977-ben készült játékfilmjét, amely az ember és a természet kapcsolatát ábrázolja, művészi érzékenységgel. a finn filmművészet sajátosságaként e témakör a rendezvényt sorozat csaknem minden filmjében fellelhető majd, jörn donner „az ördögbe”, című, finnországról készült dokumentumfilmjében éppugy, mint jaakko pakkasvirta 20-án műsorra kerülő „karácsony” elkészül a házuk”, című alkotásában és mikko niskanen: „összel minden más”, című 23-án vetítésre kerülő filmjében.

a rendezvényt sorozatra hazánkba látogatott finn filmalkotók a többi között elmondották azt is: finnországban a közeljövőben kezdik meg az első magyar- finn kooperációs játékfilm forgatását. a filmet - amely „vámmentes házasság”, címmel egy magyar és egy finn fiatal házassága körül bonyolódó történeten alapul - zsombolyai jános rendezi s főbb szerepeit magyar művészek, - esztergályos cecília, kiss mari és margittai ági - alakítják majd. a finn társírók közreműködésével készült forgatókönyv alapján a felvételek nagy részét ragályi elemér operatőr közreműködésével a hunnia filmstúdió stábja áprilisban, finnországban rögzíti.

az anyag innen csak 21.00 órától használható fel!

a finn filmapok nyitányaként kedden a filmmuzeumban díszelőadáson mutatták be risto jarva: „a nyul éve”, című alkotását./mti/

-.-
- 21 -

14.55/-ok

1530
p

bb.32. együttműködési megállapodás importanyagok hazai gyártására

t - don/dg/pp p /pp

1980. március 18.

Budapest lakásépítési tervének megvalósítása során, 1990-ig 800 millió forintnak megfelelő devizát takarítanak meg a távfűtéshez szükséges importanyagok hazai gyártásával. az erről szóló együttműködési megállapodást kedden írták alá a mélyépítési tervező vállalatnál. a kongresszusi-felszabadulási munkaversenyben a fővárosi tanács beruházási főosztályának közössége kezdeményezte a megállapodás létrejöttét, hívta össze az ezt előkészítő megbeszéléseket, s adta közre pénzügyileg megalapozott távhőellátási előrejelzéseit.

A fő cél: minél gazdaságosabb lakásépítés minél kevesebb import igénybevételével. ennek egyik legdrágább, alapvető, tartozéka, a távfűtési hálózat. Budapest 1990-ig öt fő fűtési körzettel - az észak-budaival, az északpestivel, a dél-pestivel, a csepelivel és a dél-budaival - számolnak, és a távlati terv az öt körzet teljes hálózatával foglalkozik. a dinamikus fejlődést jelzi, hogy az 1975. évi 86 ezer távfűtött lakással szemben a 90-es években 300 ezer lakás hőellátásáról kell gondoskodni, és az összes hőigény - figyelembe véve a közintézményeket, az egyéb fogyasztókat is - 820 megawattól 3000-re nő. olyan nagy lakótelepek készülnek, mint például a Békásmegyeri 13 ezer, a Káposztásmegyeri 26 ezer lakással.

Mindez gazdaságilag és műszakilag egyaránt rendkívül nagy, felelősségteljes feladatot jelent s ezért kezdeményezte a fővárosi tanács beruházási főosztálya, hogy a beruházók, a tervezők, a kivitelezők, a kutatóintézetek együttesen dolgozzák ki a devizát-csökkentő programot a forróvíz-vezetékekkel és az ezekhez szükséges különböző szerelvényekkel, alkatrészekkel kapcsolatban.

Összesen 22 fővárosi, megyei, valamint évm-kgm-nim-vállalat és intézmény tette magáévá a tanácsi kezdeményezést, s a kollektívák vezetői aláírásukkal erősítették meg: ki-ki a profilnak megfelelően vesz részt a távhőellátáshoz szükséges / eddig importból származó, sok devizát fölemésztő / ugynevezett elzáró szerelvények, hullámlemez kompenzátorok és csőívek hazai gyártásában. -/mti/

15.2/p

1540

-.-
-22-

bb.33. az országgyűlés építési és közlekedési bizottságának ülése a diósgyőri Lenin kohászati művekben

hag/kz/p ie

1980. március 18.

népgazdaságunk egyik legnagyobb beruházásának helyszínén, a diósgyőri Lenin kohászati művekben tárgyalta meg kedden a folyamatban lévő nagyberuházások helyzetét és a fű ezekkel összefüggő további feladatokat az országgyűlés építési és közlekedési bizottsága.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium ezzel kapcsolatban előterjesztett beszámolója kiemelte, hogy a beruházások száma az 1976 évi ötvenháromról 1980-ra huszonkilencre csökkent. ugyanakkor egy-egy helyen a felhasznált összeg több mint a kétszeresére növekedett. az elmúlt évben az évm felügyelete alá tartozó építőipari vállalatok csaknem nyolcmilliárd forint értékű munkát végeztek el és ennek megközelítően az ötven százalékát négy nagyberuházás - a paksi atomerőmű, a dunaujvárosi konverter acélmű, a metró, valamint a diósgyőri kombinált acélmű - ebben az időszakban esedékes, illetve elvégzett kivitelezési munkáinak finanszírozására használták fel. a folyamatban lévő nagyberuházások építési feladatait az elmúlt évben teljesítették, illetve túlteljesítették. a jelentősebb túlteljesítések általában kiemelt fontosságú iparágak, a vegyipar, a villamosipar és a kohászat területén - beruházásaival történtek. az átadott létesítmények a tervezettnél korábban készültek el a tiszai vegyikombinát polipropilén gyára és a borsodi vegyikombinát új pvc iii. gyára.

a nagyberuházások kivitelezésére az építés során mindig a jó együttműködés és az eredményes kooperáció volt a jellemző. a határidő előtt megvalósított nagyberuházásoknál azt a tapasztalatot szűrték le, hogy a munkálatok ott haladnak tervszerűen, ahol az építést vezető beruházó valóban gazdaként, a megvalósítandó technológia alapos ismeretében, rugalmasan szervezte és irányította a közreműködő szervezetek és vállalatok tevékenységét.

az építés eddigi szakaszában jelentős munkások szűntek a dunaujvárosi konverteres acélműnél, a diósgyőri kombinált acélmű, továbbá a metró építésénél. az utóbbit, az előírt határidőnél mintegy kilenc hónappal korábban, már március végén üzembehelyezik.

/folyt köv./
15.35/p

-23-

1540

bb.33./az országgyűlés....folyt/p

az idén az építésügyi és városfejlesztési minisztérium irányítása alá tartozó építőipari vállalatoknak összesen 6,6 milliárd forint értékű munkát kell elvégezniük. ebben az évben huszonkilenc nagyberuházás kivitelezése van folyamatban és ebből 1980-ban tizenegyet kell befejezni. a határidőre való befejezés feltételezi, hogy a beruházások megvalósításának színvonala tovább javuljon, ennek érdekében a jó kooperáción és együttműködésen felül az is fontos, hogy az adott beruházásokon az előkészítéstől kezdve a megvalósításig alkalmazzák a legkorszerűbb módszereket, a hálótervezést és a számítástechnikát, a rugalmasabb és hatékonyabb megoldások bevezetése, elterjesztése érdekében a korábbinál nagyobb feladatok hárulnak a nagyberuházások területén lévő háttérüzemekre is. egyes nagyobb építkezések segédüzemeit pedig a jövőben úgy szervezik meg, hogy azok az építkezés befejezése után megmaradhassanak, s a tájegység jól hasznosítható háttérüzemei legyenek. tovább kell javítani a tervezés hatékonyságát, és a kivitelezőknek is fel kell készülniük arra, hogy mindig a szükségletnek megfelelően készítsék és szállítsák a terveket.

a diósgyőri Lenin kohászati művek kombinált acélműve egyike a jelenleg folyamatban lévő hazai nagyberuházásoknak. a mű építését 1978-ban kezdték meg és az első szakaszban egy nyolcvan tonnás konverter, az üstmetallurgia és az oxigéngyár készült el. a második szakaszban egy nagyenergiájú ivfényes kemence, valamint a folyamatos acélöntőmű épül meg. a teljes befejezés után az acélmű évente kilencszázhuszezer tonna tetszőleges minőségű acélt készíthet majd. az új acélmű beruházási költsége mintegy tízmilliárd forintot tesz ki és az elkészülése után a korszerű, új technológiai berendezések lehetővé teszik a jelenleg üzemelő, de már elavult siemens-martin kemencesor kikapcsolását a termelésből.

a kombinált acélmű építésén jóváhagyott határidők rendkívül fesztettek és ez fokozott kooperációt, jó együttműködést követel a mű megvalósításán dolgozó valamennyi vállalattól. az érdekelt tárcák - a kgm és az évm- a határidőre való befejezés érdekében a mű építésének megkezdése után összehangolták tevékenységüket és 1978-ban részletes programot készítettek. ezt a programot ez év februárjában egy üzembehelyezési programmal bővítették. ez tartalmazza az idén októberben esedékes próbaüzemig a soronkövetkező legfontosabb feladatokat.

/folyt köv./
16.00/p

-24-

16¹⁵
p

bb.33./ az országgyűlés.....2.folyt/p

az írásos előterjesztéshez ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter fűzött szóbeli kiegészítést. a többi között a nagyberuházások jó előkészítésének és a kivitelezők jó együttműködésének fontosságát hangsúlyozta, majd arról beszélt, hogy az utóbbi években megvalósult műszaki fejlesztés eredményeként a hazai építőipar alkalmassá vált arra, hogy a legkorszerűbb építési technológiák alkalmazásával oldjon meg nagy feladatokat. a vitában, a továbbiakban, felszólalt juratovics aladár csongrád megyei, szilágyi gábor hajdu-bihar megyei, simon gábor borsod megyei, cserna sándor baranya megyei, varga b. istván győr-sopron megyei, riss jenő budapesti, hegedüs lajos szolnok megyei és rétezi károly budapesti képviselő. részt vett és felszólalt az ülésen drecin józsef, az országos tervhivatal elnökhelyettese és havas péter, az állami fejlesztési bank vezérigazgatója is.

az ülésen szepelföld sándor, a diósgyőri Lenin kohászati művek vezérigazgatója ismertette a kombinált acélmű építésének jelenlegi állását, majd az országgyűlés építési és közlekedési bizottságának tagjai megtekintették az épülő acélművet./mti/

.-.

bb.39. elfogták az otp-fiók rablóját

i km/s/dg/p pp

18980. március 18.

március 17-én a reggeli órákban a xi. kerület irinyi utca 30. szám alatti otp-fiókban fegyveres rablótámadás történt. egy ismeretlen személy kényszerítette a pénztárost, hogy a pénztárban lévő pénzt rakja ki az asztalra. a pénztáros ezt megtagadta, mire az ismeretlen támadó erőszakkal magához ragadott 372.500 forintot, a pénzt egy táskába tette, majd gépkocsival elmenekült. a budapesti rendőrfőkapitányság széles körű nyomozást indított az elkövető kézrekerítésére, melynek során az esti órákban elfogták donászi aladár 26 éves tapolcai lakost, aki a cselekmény elkövetését beismerte, a pénzt - 8.000 forint kivételével - és a pisztolyt megtalálták nála. a rendőrség donászi aladárt előzetes letartóztatásba helyezte és az ügyben a vizsgálatot tovább folytatja./mti/

16.05/p

.-.
-25-

16²⁰
p

bb.34. agrárcentrummá fejlődik gödöllői -sajtótájékoztató az egyetemén

bam/mv! / ká/p pp p

1980. március 18.

a magyar tanácsköztársaság idején mórlicz zsigmond gödöllőre álmodta meg a hazai agrárszakember-képzés központját. elképzelése napjainkban valósul meg. a város nagyhirű agrártudományi egyetemének irányító-szervező tevékenysége eredményeként gödöllői folyamatosan a magyar agrároktatás és kutatás központjává válik. az intézmény jelenéről, jövőjéről, hazai és külföldi kapcsolatairól kedden tájékoztatta a magyarországon akkreditált külföldi újságírókat és a hazai sajtó képviselőit cselőtei lászló akadémikus, a gödöllői agrártudományi egyetem rektora. egyebek között ismertette azokat a terveket, amelyeket az agrárközponttá alakítás érdekében kívánnak megvalósítani a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium és pest megye vezetőinek egyetértésével, támogatásával.

e törekvések egyik állomása volt, hogy a közelmúltban gödöllői közpénntal létrejött az állattenyésztési és takarmányozási kutató központ. ott működik még műszaki intézet és az erdészeti kutató intézet egyik telepe is. az egyetem erős bázisa az oktató - kutatómunkának. mint a tájékoztatón elhangzott, a világ 26 országával sok tudományos témakörben működnek együtt, s számos kiemelt kutatás összehangolása az egyetem feladata. gödöllőn a magyar diákok mellett 28 ország 114 nappali tagozatos hallgatója tanul, többségük a mezőgazdasági tudomány karon.

az egyetem rektora beszámolt arról is, hogy az oktatási intézmény tovább fejlődik. befejezés előtt áll az egyetem számítóközpontjának építése, amely nemcsak az oktató-kutatómunkához, hanem a környékbeli üzemek és intézmények termelés-szervező feladataihoz is lényeges segítséget nyújt majd. az agrárcentrum jelleg erősödésére mutat, hogy a hazai szakmérnök képzést 75 százalékban a gödöllői agrártudományi egyetem látja el, s az ismeretmegújító továbbképzéseken évente mintegy ezer mérnök vesz részt. a mezőgazdaság leendő szakembereinek oktatásában, a már dolgozó mezőgazdasági mérnökök továbbképzésében és a kutatásokban mintegy 570 diplomás szakember tevékenykedik. /mti/

16.15/p

16¹⁵
o

-.-
-26-

bb.35./ dijkiosztás

i mg/z/p pp

1980. március 18.

kilenc mérnök, illetve technikus kapott díjat kedden a posta, rádió és televízió műszaki igazgatóságának idei műszaki napján. a mtesz közlekedéstudományi egyesületének műsorszórási szakosztálya minden évben pályázatot hirdet a szóróállomásokon, telephelyeken dolgozó mérnökök és technikusok számára, hogy szakterületük egy-egy, ma még megoldatlan műszaki kérdésére választ találjanak. a pályázat egyúttal a mérnökök, technikusok információ-cseréjét is szolgálja, ami azért fontos, mert a szakemberek meglehetősen elszigetelten dolgoznak egymástól, többnyire a hegyekbe épített adókban, átjátszó állomásokon. az ország hatvan rádió-illetve tévé-állomásáról huszonkét pályaművet küldtek be idén a szakemberek. főként műsorszórási energiaellátási és rádiótechnikai problémákra dolgoztak ki a gyakorlatban is hasznosítható megoldásokat. /mti/

-.-

bb.36- . felavatják ortutay gyula siremlékét

tr/dg/p pp

1980 .március 18.

ortutay gyula, a magyar politikai és tudományos élet kiemelkedő személyisége születésének 70. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget rendeznek március 21-én 12 órakor a mezőimre uti temetőben. ez alkalomból avatják fel a jeles tudós és közéleti személyiség siremlékét is. /mti/

-.-

bb.37. szőlőtermesztési tudományos tanácskozás egerben

kov/ p kz pp

1980. március 18.

világszerte megnövekedett az érdeklődés a vörösborok iránt. zavartalanul igérkező piaci értékesítésük indokoltá teszi hazai termelésük fejlesztését - hangoztatták a kedden egerben megtartott szőlőtermesztési tudományos tanácskozáson. a vörösborokat termő fajták - mint a továbbiakban elmondták, jelenleg az ország szőlőterületének mindössze 18 százalékát foglalják el, de ennek egy része nem felel meg a követelményeknek: olyan bő termőképességű, korán érő fajtákra van szükség, amelyek sok cukrot tartalmaznak, gázdagok szinanyagokban, alacsony a savtartalmuk, ellenállóak a károsítókkal és a hideggel szemben és ugyanakkor alkalmasak az ugynevezett magaskordonos művelésre. a szőlészeti és borászati kutató intézet egri kutató állomásán - ahol több mint 30 éve foglalkoznak vörösbor adószőlők nemesítésével az utóbbi években, kombinált keresztezéssel sikerült egy olyan kékszőlő fajtát felállítani, amelynek bora önmagában is tökéletes bikavér. ezt a közkezdvelt vörösbor jelenleg még különböző szőlőfajták termésének megfelelő arányu adagolásával állítják elő.

/folyt köv./

16.30/p

-27-

lluo

bb.37./szőlőtermesztési....folyt/p

a bikavér típusu vörösbort adó szőlőfajták közül különösen kiemelkedik a 12-es sorszámu. ez már augusztus közepén megkezdí az érést, sok festőanyagot tartalmaz, ellenáll a rothadásnak. hozzá hasonló korai vörösbort adó szőlőfajta sem belföldön, sem külföldön nem ismert. a „bikavér 13.,„ ugyancsak önálló vörösbort adó szőlőfajtának tekinthető. ennek különösen a fagytürelő képessége jó./mti/

-.-

bb.38. május 15-én nyílik a 20. miskolci tv fesztivál

kör/kz/op pp

1980. március 18.

az idén május 15 és május 21 között rendezik meg a miskolci tv filmfesztivált. sorrendben ez már a tv filmek huszadik miskolci fesztiválja lesz. huszonöt órányi vetítési, idejében, 5 kategóriában negyvenkét műsorfilmet és 21 híradófilmet vetítenek majd a szakszervezetek borsod megyei tanácsának miskolci székházában berendezett „fesztiválpalotában,„-jelen-tették be kedden miskolcon, a fesztivált előkészítő bizottság ülésén.

a rendezvény gazdag programmal várja majd mind az alkotókat, mind pedig a közönséget. borsod huszonnégy települését kapcsolják be a vetítésekbe, az alkotók és a közönség találkoznak sorozatába.

a fesztivál ideje alatt nyolc szakmai ankétot rendeznek. megvitatják a többi között riportok helyét és szerepét a tv műsorban, valamint a dokumentumfilm műfaji jellegzetességeit. ez alkalomból miskolcon tartja meg ülését a magyar film- és tv művészeti szövetség is.

a miskolci fesztiválok történetének bemutatására kiállítás rendeznek, a szakszervezetek borsod megyei tanácsának székházában. ezen az eddigi fesztiválok plakátjait, műsorait, plakettjeit láthatják az érdeklődők.

bb.42. hazaérkezett nicosiából a tot küldöttsége

k jf/mi/p pp

1980. március 18.

kedden hazaérkezett nicosiából a termelőszövetkezetek országos tanácsa küldöttsége, amely nyíri béla főtitkárhelyettes vezetésével résztvett a ciprusi paraszt szövetség vii. kongresszusán./mti/-.-

16.40/p

-28-

14⁰⁰

bb.41. husz uj taggazdaság - megtartotta közgyűlését a ksze

blb/kz/mné/p pp

1980. március 18.

husz uj belépővel 180-ra emelkedett az idén a szekszárdi kukoricatermesztési szocialista együttműködés - a ksze-taggazdaságainak száma, a rendszerhez tartozó termőterület pedig 450.000 hektárra gyarapodott - jelentették be a rendszer kedden szekszárdon megtartott közgyűlésén. a múlt évi eredmények és hibák részletes elemzése után a tanácskozáson behatóan foglalkoztak az ezévi feladatokkal is. a többi között elmondták: a rendszerközpont kibővítési, a korábbinál körültekintőbben szervezi meg a különféle szolgáltatásokat. a cél az, hogy a diagnosztikai, a korrozívvédelmi, a növényvédelmi szolgáltatások a lehető legegyszerűbben igénybevehetőek legyenek. a költséges szárítás megszüntetése érdekében a ksze taggazdaságai is bevezetik a kukorica fóliás, széndioxidos tárolását.

a tanácskozáson részt vett és felszólalt román párt mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter is./mti/

-.-

bb.40. muzeumegyüttest alakítanak ki balácapusztán

feh/kz/mné/p pp

1980. március 18.

hosszútávú programot dolgoznak ki a balácapusztai római kori villaegyüttes feltárására és bemutatására - határozták el kedden veszprémben a megye, valamint a kulturális minisztérium, a műemlékvédelmi felügyelőség, az ásatási bizottság, a balatoni és a bakonyi intéző bizottság szakembereinek közös tanácskozásán. annyit máris elhatároztak, hogy az eddigi feltárásokra, s a gazdag leletanyagra alapozva muzeumegyüttest alakítanak ki. az első épületeket, a folyamatban lévő konzerválás befejeztével, már 1981-1982-ben látogathatóvá teszik. ebben helyezik majd el a restaurált mozaikokat és falfestményeket is.

a római birodalom hajdani pannon tartományának ritka építési és kulturtörténeti emlékeiről van szó. a veszprémtől 8 kilométerre lévő balácapusztai ásatások 1906-ban kezdődtek meg rhé gyula vezetésével. azóta tizenkét épületet tártak fel. az eközben felszínre került nagyértékű leletanyag jelenleg a veszprémi bakonyi muzeumban látható.

/folyt köv./
16.48/p

14⁰⁰

-29-

bb.40./muzeumegyüttest.....folyt/p

az újabb feltárások - amelyet palágyi szilvia, a veszprémi bakonyi múzeum régésze vezet - arra engednek következtetni, hogy a római település mintegy 30-40 főépületből és hozzávetőleg száz melléképületből állt. a villakomplexum mintegy száz-ezer négyzetméter alapterületen helyezkedik el. az előkerült leletanyag szerint a település az első században már létezett, teljes pusztulása vagy elnéptelenedése feltehetően a negyedik században következett be. az ásatások azt bizonyítják, hogy a maga idejében rendkívül kulturáltan épített település minden bizonnyal császári birtok volt.

az utóbbi évek feltárása gazdag falfestményeket és mozaikokat hozott felszínre. különösen kiemelkedő közöttük egy 17 méter hosszú és két méter magas rácsmintás falfestmény./mti/

bb.43. köszönetnyilvánítás

pp/mi/p pp

1980. március 18.

köszönetet mondunk mindazoknak, akik osztoztak gyászunkban és résztvettek moharos józsef temetésén; a moharos család./mti/

bb.44. színházi premier pakson

blb/ká/p pp

1980. március 18.

országos premiert tartott a népszínház kedden pakson. a munkásművelődési központban mutatta be a stanislaw lem elbeszélése alapján szinpadra írt: kalandok a világűrben című tudományos-fantasztikus, kétrészes mesejátékot. a bemutatás előtt a népszínház igazgatósága tájékoztatta a résztvevőket az országjáró színház munkájáról, műsorpolitikájáról, terveiről. az előadást szerdán megismétlik./mti/

bb.45. munkavédelmi tanácskozás tatabányán

ráb/p kz pp

1980. március 18.

az üzemi balesetek csökkentése nem kizárólag beruházási kérdés és feladat-hangsúlyozták kedden tatabányán a hazai szénbányászat biztonságvédelmi helyzetével foglalkozó országos tanácskozáson. mint a továbbiakban elmondták ebben az ötéves tervben mintegy kétmilliárd forintot fordítanak a munkásvédelmet közvetlenül szolgáló új beruházásokra a hazai bányákban.

/folyt köv./
17.00/p

-30-

14¹⁰

bb.45./munkavédelmi.....folyt/p

megszüntettek számos veszélyforrást, kiépítették a tűzvédelmi hálózatot, éghetetlen szállítószalagokat, kábeleket helyeztek üzembe. korszerűsítették a bányamentő állomások felszerelését, hatásos intézkedéseket vezettek be a sujtólégrobbanás megelőzésére. az új beruházások azonban nem mindenütt párosulnak a gondosabb, fegyelmezettebb munkával. a balesetek száma ugyan fokozatosan csökken a föld alatti munkahelyeken, de nem olyan mértékben, mint ahogy az a munkásvédelemre fordított milliárdok hatására elvárható volna. a balesetek nagyobb részét fegyelmezettebb munkavégzéssel, a biztonsági előírások tiszteletbentartásával megelőzhetnék.

a tanácskozás résztvevői egyetértettek azokkal, hogy minden további új beruházás nélkül, a munkavédelmi oktatás korszerűsítésével számottevően csökkenthetnék a balesetek számát a szénmedencékben. jó példaként említették a tatabányai, a mecseki, az oroszlányi szénbányákat, valamint a bakonyi bauxitbányákat, ahol jól felszerelt központi oktatóbázist alakítottak ki a dolgozók rendszeres biztonságtechnikai oktatására. ezekben a medencékben és másutt is a vállalat szakemberei a mai követelményeknek jobban megfelelő új oktatási tematikát dolgoztak ki a bányászok szakmai ismereteinek gyarapítására.

kedvezőbben alakulnának a balesetek akkor is, ha rendszeresítenék a bányászok munkaalkalmassági vizsgálatát. a tanácskozás résztvevői javasolták, hogy a bányákhoz újonnan belépő dolgozók részére kötelezően előírt hatnapos balesetvédelmi oktatás időtartamát emeljék fel tíz napra. hasznos lenne az is: mutattak rá a szakemberek - ha minden tanulságos balesetet okulás-képpen elemeznének a munkahelyi kollektívákkal. többen elmondották, hogy a bányákba kerülő új gépeket nem mindig ismerik eléggé a bányászok, s ez is sok baleset forrása. ezért javasolták a tanácskozás résztvevői, hogy havonta legalább egyszer tájékoztassák a bányászokat az új technológiákról és berendezésekről./mti/

bb.48. baráti találkozó

k/da/dg/p di

1980. március 18.

hazánk felszabadulásának közelgő 35. évfordulója alkalmából, a felszabadulás után elsőként megalakult hadosztályok emlékbizottságai és a budapesti ifjú gárda egységek tagjainak részvételével kedden baráti találkozót rendezett a honvédelmi minisztérium és a kisz budapesti bizottsága. a magyar néphadsereg művelődési házában tartott találkozón részt vett csémi károly vezérezredes, honvédelmi államtitkár is./mti/

17.10/p

-31-

14¹⁵

bb.47 ifjusági vöröskeresztesek európai értekezlete budapesten
t of/mi/ok hgy 1980. március 18.

szocialista ország fővárosában most első alkalommal hiv-
ták össze az ifjusági vöröskereszt vezetőinek európai ér-
tekezletét, amely kedden kezdődött meg budapesten, a csille-
bérci úttörő nagytáborban. a tanácskozáson, amelyet hantos
jános, a magyar vöröskereszt főtitkára és dr.massimo barra,
a nemzetközi vöröskereszt társaságok ligája ifjusági bizott-
ságának elnöke nyitott meg, kontinensünk 21 országából érke-
zett küldöttek vesznek részt. az értekezleten megemlékeznek
arról, hogy a vöröskereszt több mint száz éves mozgalmában
60 évvel ezelőtt, 1920 márciusában kezdték el megszervez-
ni az ifjusági vöröskereszt nemzeti bizottságait és nemzet-
közi testületét. az évforduló jegyében most mérlegre teszik
az együttműködés eredményeit és kidolgozzák a különféle
vöröskeresztes akciókban való együttes részvétel hatható-
sabbá tételének formáit. véleménycserét folytatnak az ifju-
sági vöröskeresztes vezetők képzéséről és továbbképzéséről
is.

négy napos tanácskozási programja után pénteken fejező-
dik be a vöröskeresztesek nemzetközi tanácskozása fővárosunk-
ban./mti/

.-

bb.49. cs. kiss ernő kiállítása

ber/kz/mné/p di 1980. március 18.

csont és fa az anyaga az orosz lányi városi művelődés-
központban kedden kiállított étkezőgarniturnak,használati
és disztárgyaknak. az erdélyből származó,s tatán élő cs.
kiss ernő fafaragóművész munkái kerültek közönség elé. a mű-
vész tudását széleskörben átadja a fiataloknak: ő a vezetője
a komáromi fafaragó szakkörnek,amelynek tagjai a megye külön-
böző tájain élnek./mti/

.-

17.20/p

-32-

1435
140

bb.46. a regölyi kaposvölgye tsz csapata győzött -befejező-
dött a bábolnai ikr taggazdaságaiban dolgozó fiatalok vetél-
kedője

ber/kz/p p pp

1980. március 18.

a regölyi kaposvölgye tsz fiataljai nyerték meg a
bábolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat - az ikr -
országos ifjusági vetélkedőjét. ők és a második helyezettek -
az ácsi egyetértés tsz fiataljai - utaznak jutalomképpen a moszk-
vai olimpiára.

a kedden bábolnán megtartott döntőt megelőző versenyeken
a rendszer 8 körzetközpontjában 132 csapat több mint 500 tag-
ja állt rajthoz.a csapatoknak két felsőfoku végzettségű szak-
ember és két fizikai dolgozó -szerelő, traktor vagy kombajnvezető-
volt a tagja.a bábolnai döntőn a körzeti győztesek mérték
össze politikai és szakmai tudásukat.

az ikr - a kisz központi bizottsága és az agrártudományi
egyesület közreműködésével- ezuttal harmadszor rendezte meg
a vetélkedőt.míg az előzőeken a résztvevőknek csak kukoricatermelé-
si szakismereteikből kellett ,,vizsgáznioK,,nmost a gabonater-
melés minden ágát érintették a feladatok.a 230 ikr taggazdaság
400.000 hektáros rendszerterületéből ugyanis már csaknem any-
nyit foglalnak el a kalászos gabonák,mint a kukorica.

a vetélkedőt azért szervezték,hogy a fiatalok - akik
a taggazdaságok dolgozóinak többségét jelentik már - ilyen
módon is elmélyítsék tudásukat,feltárják a fejlesztést se-
gitő elképzeléseiket.a rendszer céljainak - a hozamok gazdasá-
gos növelésének-az elérése ugyanis ma már alapvetően a terme-
lésben részt vevők szaktudásától függ.ezért a közös vállalat
külön iskolát tart fenn,ahol évről évre továbbképzzi taggazdasá-
gainak dolgozóit.e képzés szerves részét jelentette a vetélke-
dő,amelyen a fiatalok bebizonyították: jól hasznosítják a szer-
zett ismereteket./mti/

.-

17.20/p

-33-

1450
140

bb.51. művészet és társadalom - kiállítás a műcsarnokban

t az/s/dg/p di

1980. március 18.

a műcsarnokban szerdán nyílik meg a művészet és társadalom, 1945-1980 című kiállítás. a hazánk felszabadulásának 35. évfordulóját és az mszmp xii. kongresszusát köszöntő tárlatot csorba géza, a kulturális minisztérium képzőművészeti osztályának vezetője mutatta be a sajtó munkatársainak.

a művészet és a társadalom felszabadulás utáni kapcsolatának felidézésére hivatott tárlat - amely a műcsarnok valamennyi termét betölti - többszáz fotót, dokumentum értékű archiv felvételt tár a látogatók elé. a képző-és iparművészek alkotásait - a festményeket, a grafikákat, szobrokat, kisplasztikákat, textilkompozíciókat egy-egy korszak hétköznapi rekvizitumai - környezetünk változó tárgyai - a butor, a kávéfőző, a vasaló, az öltözék stb. - foglalják keretbe.

a rendezők úgy sorakoztatták az 1945-től napjainkig eltelt három és fél évtized emlékeit, hogy a közönség a történelmi háttér ismeretében, a historia mércéjét is segítségül véve szemlélhesse a műveket.

a műcsarnokbeli kiállítás több műfaji és művészeti ág egyidejű bemutatásával igyekszik bizonyítani: a művészet az egységes közösségi élet szerves része. a művek kormeghatározó dokumentumok is, a társadalmi összefüggések fölfedezésére, fölismerésére is lehetőséget kínálnak. ezt a tárlat többszólamúsága is plasztikusan érzékelteti.
/mti/

-. -

bb.52. elhunyt márki gábor

end/st/p di

1980. március 18.

márki gábor, a szovjet „harci érdemekért”, érem és számos magyar kitüntetés tulajdonosa, aki 1919-től vett részt a munkásmozgalomban, életének 90. évében elhunyt. temetése március 21-én 15 órakor lesz a turkevei vasut menti temetőben.

az mszmp turkevei városi bizottsága./mti/

-. -
-34-

18.15/p

18.15
3p

bb.52. korniss dezső festőművész kiállítása a nemzeti galériában

t mir/tr/dg/p di

1980. március 18.

a hazai absztrakt festészet új irányzatainak legjelentősebb képviselője, korniss dezső érdemes művész alkotásaiból nyílt gyűjteményes kiállítás kedden a nemzeti galériában.

az 1908-ban született mester - akit a kassák munkakör és a szocialista képzőművészek csoportja, majd a felszabadulás után az ugynevezett európai iskola tagjaként tart számon művésztörténetünk - népművészeti indíttatásu, játékos hangvételű alkotásai után az utóbbi években egyre inkább a nonfiguratív ábrázolásmód és a kalligráfia legrangosabb egyéniségeként vívta ki a szakma és a közönség elismerését. csaknem 300 festményét és különböző eljárásokkal készült grafikáit bemutató tárlatán korai alkotásai mellett - a többi között konstruktív és expresszív-szürrealista műveit, illuminációk című monotípiá-sorozatát, kollázsait, montázsait, ecsetrajzait, valamint geometrikus absztrakt kompozícióit láthatják az érdeklődők.

a kiállítás, amelyet németh lajos művészettörténész nyitott meg, a tervek szerint előreláthatólag május végéig várja a látogatókat./mti/

-. -

bb.54. székfoglaló előadás

tr/p dg di

1980. március 18.

tamássy istván, a magyar tudományos akadémia rendes tagja, a kertészeti rezisztencia nemesítés és lehetőségei címmel székfoglaló előadást tartott kedden a magyar tudományos akadémián./mti/

-. -

bb.55. művelődési ház budapesti építőipari dolgozóknak

t -don /dg/p di

1980. március 18.

művelődési házat adtak át kedden budapesten a xiii. kerületi hajdu utcában, a fővárosi 2. számú építőipari vállalat kollektívájának. az 500-600 látogató egyidejű befogadására alkalmas új létesítményben kap majd helyet a szocialista brigádok, a kisz-esek és a többi fiatalok klubja. ezek korábban is működtek, de hely hiányában nem volt lehetőségük a kibontakozásra. a tanulásához is jó feltételeket teremtő, korszerűen berendezett művelődési ház ezenkívül otthont ad a vállalat színjátzó csoportjának, a különböző szakköröknek és lehetővé teszi a tit kihelyezett szabadegyetemének még eredményesebb működését is./mti/

18.25/p

-. -
-35-

18.25
3p

bb.56. francia külügyminisztériumi igazgató látogatása
budapesten

mi/dg/p di

1980. március 18-.

bertrand dufourcq, a francia külügyminisztérium európai ügyekkel foglalkozó igazgatója, a magyar-francia gazdasági, ipari és műszaki együttműködési vegyes bizottság francia társelnöke látogatást tett budapestben. megbeszélést folytatott nagy jános külügyminiszterhelyettessel, a nemzetközi helyzeiről és a kétoldali kapcsolatokról, valamint török istván külkereskedelmi miniszterhelyettessel, a vegyes bizottság magyar társelnökével, a két ország gazdasági együttműködésének időszerei kérdéseiről. dufourcq igazgatót fogadta veress péter külkereskedelmi miniszter és rácz pál külügyminisztériumi államtitkár./mti/

.-.

bb.57- a hazafias népfrent időskorúakkal foglalkozó országos bizottságának ülése

t ma/s/dg/p di

1980. március 18.

a tanácsok, a népfrent bizottságok és az állami szervezetek ésszerű együttműködésének kialakítása, az erőket szétforgácsoló párhuzamos tevékenység száműzése még hatásosabbá, sikeresebbé teheti az öregek felkarolására, értékes tapasztalataik társadalmi hasznosítására kibontakozott mozgalmat. a többi között ezt állapították meg kedden a hazafias népfrent időskorúakkal foglalkozó országos társadalmi bizottságának ülésén. a hmf ot székházában lezajlott tanácskozáson arról is szó esett, hogy a nyugdíjfolyósító igazgatóság már rendszeresen megküldi a hazafias népfrent budapesti bizottságának a nyugdíjba készülő névsorát. ezzel egyidejűleg termékeny párbeszéd alakult ki a mozgalom képviselői és az aktív munkától megváltak között. az eredményt példázza, hogy a kerületi és körzeti bizottságok sok aktivistája, a környezetvédelmi őrség számos tagja a nyugdíjasok közül kerül ki. ugyanakkor szép számmal vannak olyan időskorúak is, akik a pihenést jelentő otthoni helyett munkaalkalmat keresnek, mert jó erő, gazdag tapasztalatok birtokában úgy érzik: tenni, dolgozni tudnak még. ezzel kapcsolatban hangzott el a javaslat: jó lenne életre hívni a nyugdíjasok munkaközvetítőjét. ez ugyanis kellő türelemmel, a jelentkezők, valamint a lehetséges munkahelyek sajátosságait egyeztetve adhatna eligazítást a hozzá fordulóknak. szintén az ülésen hangzott el az az általános egyetértésre talált javaslat, hogy a helyi népfrent testületek időskorúakkal foglalkozó bizottságai hirdessenek meg, s tartsanak rendszeres fogadóórákat. a társadalmi munkában tanácsadást vállaló szakemberek így a rászoruló ügyes-bajos dolgainak intézésében is segíthetnek.

/folyt köv./
18.35/p

-36-

17¹⁰
BP

bb.57./ a hazafiasfolyt/p

az időskorúak szociális támogatásának erősítését társadalmi segítséggel fejleszteni kívánó, s e tevékenység összehangolását megvitató idej országos ankét előkészületeiről dr. völgyi lajos, az egészségügyi minisztérium szociálpolitikai főosztályvezetője számolt be. hangsúlyozta, hogy hasonlóan széles körű tanácskozást tíz évvel ezelőtt tartottak, s most az évtizedes tapasztalatok elemzése alapján jelölhetik ki a feladatokat. az ankétra tanácsok, a kisz, a szot, a tot, a vöröskereszt, vagyis mindazon állami és társadalmi szervezetek képviselőit meghívják, amelyek a jelenleg több mint 2 millió embert számláló idős korosztály segítségéből részt vállalnak./mti/

.-.

bb.58. időjárásjelentés

pá/p di

1980. március 18.

a meteorológiai intézet jelenti március 18-án kedden este:

kissé mérséklődik a nappali felmelegedés

várható időjárás szerda estig: változóan felhős, száraz lesz az idő. az élénk déli, délkeleti szél északira fordul és helyenként megerősödik. a legmagasabb nappali hőmérséklet 5-10 fok között lesz./mti/

.-.

bb.50. végső bucsu bruckner győző akadémikustól

i iv/pá/p di

1980. március 18-.

tudóstársak, barátok, tisztelők sokasága - köztük közéletünk több vezető személyisége - kísérte mély részvétellel kedden a farkasréti temetőben utolsó útjára bruckner győző akadémikust, kétszeres kossuth-díjas nyugalmazott egyetemi tanárt.

a ravatalnál a magyar tudományos akadémia nevében beck mihály akadémikus, az mta kémiai tudományok osztályának elnöke mondott bucsuztatót. hangsúlyozta, hogy bruckner győző a magyar szerveskémiai kutatások nemzetközileg is elismert iskola-alapító egyénisége volt. a budapesti műegyetemen szerzett 1925-ben vegyész mérnöki oklevelet, majd rá három évvel kitüntetéses doktori címet adományoztak neki. tanulmányai után szerveskémiaát oktató, kutatókat végzett, s már a 30-as évek derekától több nagyjelentőségű felfedezése született. negyven éves korában lett professzor, s egyben a szegedi szerveskémiai intézet igazgatója, majd 1949-ben meghívták a budapesti tudományegyetemre.

/folyt köv./
18.50/p

-37-

17¹⁰
BP

bb.50./végső bucsu....folyt/p

medzihradzky kálmán egyetemi tanár az eötvös loránd tudományegyetemen végzett munkásságáról szólva felidézte, hogy a magyar állam két kossuth díjjal, a svéd kémiai társulat pedig scheele-érmével ismerte el bruckner győző érdemeit. a józsef attila tudományegyetem természettudományi karának képviselőjében vincze irén dékánhelyettes tisztelgett a nemzedékeket nevelő-oktató professzor életműve előtt. a sirnál kajtár márton docens, az elte szerveskémiai tanszékének vezetője a tanítványok nevében, bucsuzott. végezetül a sirt elborították a kegyelet virágai.

.-.

bb.59. életével megtestesítette a tudós felelősségét - emlékülés frédéric joliot-curie születésének 80. évfordulója alkalmából

t ma/tr/bc/p di

1980. március 18.

a tudomány és a békéért vívott küzdelem élő örökségű nagy egyéniségére, a nemzetközi békemozgalom egyik alapítójára, a nobel-díjas fizikusra, frédéric joliot-curie emlékeztek kedden, születésének 80. évfordulója alkalmából, budapesten. az országos béketanács tudományos bizottsága és az országos „frédéric joliot-curie”, sugárbiológiai és sugáregészségügyi kutató intézet emlékülésén sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke, a békevilágtanács elnökségének tagja méltatta a kiváló tudós és békeharcos életútjának, munkásságának, politikai tevékenységének jelentőségét. kiemelte, hogy az az ember, aki mérhetetlenül sokat tett az atomtitkainak tudományos feltárásáért, elkötelezett harcosa volt a leszerelésnek, zászlóbontója az atomfegyverek teljes betiltásáért kibontakozott küzdelemnek.

ezt követően a magyar békemozgalom két alapító tagja a személyes találkozások, a közvetlen benyomások emlékeit eleve-nítette fel. nemes györgy, józsef attila-díjas író, az országos béketanács tagja, a kutató, a kísérletező emberre, pethő tiber, a magyar nemzet főszerkesztője, az obt alelnöke, a bvt tagja a tudósokat, a kutatókat, a művészeket, általában az értelmiségieket békeharca mozgósító személyiségre emlékezett. frédéric joliot-curie munkásságával bizonyította: a tudomány értük van, értük fejlődik.

/folyt köv./

19.00/p

-38-

20²⁰
3P

bb.59./életével....folyt/p

demokratizmus és széles-látókörűség jellemezte tudományszer-vezői munkásságát is - világított rá felszólalásában straub f. brunó akadémikus. meglátta és megláttatta az alap-és az alkalmazott kutatás közötti, rendkívül fontos összefüggést. küzdött nagy tudományos iskolák növendékeinek kiváltságai ellen, demokratikus elveket vallott és alkalmazott a kutatók kiválasztásában is. röviddel párizs felszabadulása után kétéves kurzust indított a kutatóknak és a technikusoknak, ilyképpen is bábáskodva 21 új tudományos intézet születésénél.

a curie házaspár nagy felfedezése, a mesterséges rádióaktívítás számos más tudományág munkásságát forradalmasító hatásáról szólt szalai sándor akadémikus. egyebek között elmondotta, hogy a nobel-díjak történetében párját ritkítóan gyors elismerést hozó, zseniális megfigyelés eredményeként ma már mintegy 1,700 mesterséges izotópot ismernek, a földön fellelhető 327 természetessel szemben. az izotópok alkalmazásának gyakorlati jelentőségét dr. sztanyik b. lászló, az országos „frédéric joliot-curie”, sugárbiológiai és sugáregészségügyi kutató intézet igazgatója, az obt elnökhelyettese érzékeltette. ma a rádióaktív izotópok elengedhetetlen nyomjelzői az élő szervezet mind mélyebb megismerésének. magyarországon a rádióaktív izotópok forgalma öt évenként megkétszereződik, s tavaly már több mint 16.000 készítményt használtak fel háromnegyed részben a gyógyítás szolgálatában. felbecsülhetetlen szolgálatot tesznek az orvostudománynak a rádióaktív izotópok a rosszindulatú daganatok sugárterápiájában is. frédéric joliot-curie felfedezése tette lehetővé, hogy a rádiumot helyettesítő mesterséges izotópokkal széles körben küzdhessenek a betegségek ellen./mti/

.-.

bb.60. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

p di

1980. márcis 18.

31. mártól finn filmnapok 17. ján./
32. együttműködési megállapodás távfűtési importanyagok hazai gyártására
33. az országgyűlés építési és közlekedési bizottságának ülése 18. ján./
34. agrárcentrummá fejlődik gödöllő
35. díjkiosztás
36. felavatják ortutay gyula siremlékét
37. szőlőtermesztési tudományos tanácskozás egerben
38. május 15-től tv-fesztivál miskolcon
39. elfogták az otp fiók rablóját
40. muzeumgyűttest alakítanak ki balácapusztán

~/folyt köt/

21.00/p

-39-

21²¹
3P

bb.60. /a belföldi.....folyt/p

41. megtartotta közgyűlését a ksze
42. hazaérkezett a tot küldöttség nicosiából
43. köszönetnyilvánítás
44. színházi premier pakson
45. munkavédeli tanácskozás tatabányán
46. befejeződött az ikr taggazdaságok fiataljainak vetélkedője
47. ifjúsági vöröskeresztesek európai értekezlete
48. baráti találkozó
49. cs. kiss ernő kiállítása
50. végső bucsu bruckner győzöttől
51. kiállítás a műcsarnokban
52. korniss dezső kiállítása
53. elhunyt márki gábor
54. székfoglaló
55. művelődési ház
56. francia külügyminisztériumi igazgató látogatása
57. a hazafias népfront ülése
58. időjárásjelentés
59. joliot-curie évforduló
60. hírjegyzék

/mti/

21.05/p

-.-

-40-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika
 halasi györgy
 dosztányi imre

21¹¹/₈₇

60.0084

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a

bb 1. költséges a nyílt téri italozás - bevált a rendelet

i az/gk um dg di

1980. március 19.

jóllehet sokan aggodalmaskodtak, lesz-e fogamatja annak az intézkedésnek, amely budapest közterületein megtiltja a szeszes ital fogyasztását, a tények bizonyítják: nem maradt írott malaszt a fővárosi tanács tavaly augusztus 1-én hatályba lépett rendelete.

a hirdetmények megjelentek, akiket illet, széles körűen tájékozódhattak a sajtó, a rádió révén, s ha nem figyeltek az intelemre, netán semmibe vették azt, hamarosan tapasztalhatták: a hatóság ez esetben nem elnéző. a szeszes ital fogyasztásának tilalma kiterjed az utcákra, terekre, a parkokra, még az épületek lépcsőházaira is. nem szabad alkoholt fogyasztani sem a kapualjakban, sem a grundokon, sem a járműveken, legföljebb kivételes ünnepi alkalmakkor, mint például az esztendőbucsuztató órákban, szilveszter napján.

a rendelet a lakosság indítványára született: a becsületes embereket okkal fölháborította a közértek előtt, piaci sarkokon, építkezések állványain békésen sörözgetők s még inkább a hangoskodók-kötözködők látványa, magatartása. amint az eleve várható volt, a közvélemény meglepéssel fogadta a szabályt. ennél is kedvezőbb fogadtatásban részesült az a hatósági szigor, amelynek eredményeként 1979 végéig, tehát a rendelet megjelenésétől számított öt hónap alatt a rendőrök 584 esetben tettek följelentést a tilalmat megszegőkkel, összesen 674 személlyel szemben. a tanácsok igazgatási osztályai 553 állampolgárt sujtottak összesen 419 ezer forint bírsággal. több esetben a vétkesek munkahelyét értesítve fegyelmi eljárás indítását javasolták.

/folyt.köv./

- 1 -

37